

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15P/110/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623204693
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6623204693.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou A. B. C. D. vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: E. F., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľ, konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: otec E. F., narodený XX.XX.XXXX, zomrelý XX.XX.XXXX a matka G. F., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. XXX/XX, B., za účasti navrhovateľa: E. F., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX G., t.č. C. XX, XXX XX G., o zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- Súd zveruje maloleté dieťa E. F., narodenú XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti E. F., narodeného XX.XX.XXXX, ktorý bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu, všestranný vývoj maloletého dieťaťa, v bežných veciach ho zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto matky. V podstatných veciach potrebuje súhlas matky.
- Matka G. F., narodená XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletej E. F., narodenej XX.XX.XXXX minimálnym mesačným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.
- Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/44/2019-57 zo dňa 26.09.2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici č.k. 11CoP/3/2020-107 zo dňa 23.01.2020, právoplatný dňa 14.02.2020.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

- Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zverenia maloletého dieťaťa do jeho náhradnej osobnej starostlivosti a úpravy vyživovacej povinnosti matky vo vzťahu k maloletému dieťaťu v minimálnom rozsahu.
- Na pojednávaní dňa 05.02.2024 uskutočnenom za osobnej prítomnosti všetkých účastníkov konania, navrhovateľ trval na podanom návrhu, matka vyjadrila súhlas so zverením maloletej dcéry do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa (brata maloletej), rešpektujúc vôľu maloletej zotrvať v domácnosti navrhovateľa. Kolízny opatrovník mal za to, že zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti E. F. je v záujme maloletého dieťaťa.
- Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, prečítaním návrhu na začatie konania, rodného listu maloletého dieťaťa, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 15.01.2023, lustrácie navrhovateľa v Registri obyvateľov, v Centrálnom registri správnych deliktov a priestupkov, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 31.01.2024.

4. Podľa § 44 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

5. Podľa § 45 ods. 1 až 9 zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému

uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

6. Podľa § 47 ods. 1 a 2 zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,

f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

7. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

10. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletá E. F. sa od novembra 2023 nachádza vo výlučnej starostlivosti navrhovateľa. Navrhovateľ je fyzickou osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, je zdravotne spôsobilý starať sa o maloleté dieťa. Keďže navrhovateľ sa o maloletú riadne stará, maloletá podľa vlastného vyjadrenia chce zotrvať v starostlivosti navrhovateľa a v starostlivosti navrhovateľa neboli zistené žiadne nedostatky, mal súd za to, že navrhovateľ spĺňa osobnostné a morálne predpoklady pre starostlivosť o maloleté dieťa a vykonaným dokazovaním mal súd zároveň preukázané, že spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ním žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Matka so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa súhlasila, kolízny opatrovník mal za to, že zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa je v jej záujme. Preto súd návrhu navrhovateľa vyhovel a maloletú E. F. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti E. F., ktorý bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu, všestranný vývoj maloletého dieťaťa, v bežných veciach ho zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto matky. V podstatných veciach potrebuje súhlas matky.

11. Pokiaľ ide o úpravu vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, navrhovateľ a matka sa dohodli na úprave vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu v minimálnom rozsahu vo

výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Keďže matka maloletej je toho času nezamestnaná, dočasne práceneschopná, navrhovateľ zvláda starostlivosť o maloleté dieťa a sám žiadal zaviazať matku na úhradu minimálneho výživného, súd zaviazala matku prispievať na výživu maloletej výživným v zmysle uzavretej dohody tak, ako je uvedené vo výroku II rozsudku.

12. Zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/44/2019-57 zo dňa 26.09.2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici č.k. 11CoP/3/2020-107 zo dňa 23.01.2020, právoplatný dňa 14.02.2020, ktorým bolo naposledy rozhodnuté o starostlivosti k maloletej.

13. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

14. Po vyhlásení rozsudku účastníci konania zhodne uviedli, že sa vzdávajú práva podať voči rozsudku odvolanie.

15. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 221 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania.

17. Podľa § 368 CSP, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné, nakoľko sa účastníci konania po vyhlásení a odôvodnení rozsudku práva podať odvolanie výslovne vzdali podľa § 368 CSP.

Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.